

**DEN KGL. NORSKE
KUNST- OG HAANDVÆRKSSKOLE
I CHRISTIANIA**

*AARSBERETNING FOR
SKOLEAARET 1905—1906*

L
4211
eks 3.

17.2.54 x Skolan 1954

Skole-Efterretninger

for

Skoleaaret 1905—1906.

Skolens Overbestyrelse: *Kirke-Departementet.*

Skolens Forstanderskab:

Formand: *Skolens Direktør.*

Valgte af Kirkedepartementet:

Arkitekt *Torolf Prytz* (fra 1904).

Arkitekt *Kr. Biong* (fra 1900).

Valgte af Kristiania Kommune:

Snedkermester *H. W. Schrøder* (fra 1884).

Overlærer *Georg Stenberg* (fra 1904).

Skolens Direktør: Figurmaler, cand. jur. *I. W. Holter*, ansat
1884.

Overlærere ved Dag- og Aftenskolen:

Landskabsmaler *H. Petersen* (Frihaandstegn. I), a. 1884 (1873).

Landskabsmaler *P. Thurmann* (Frihaandstegn. II), a. 1884 (1869).

Figurmaler *O. Wergeland* (Frihaandstegn. III), a. 1889.

Ingeniør *B. Stub* (Konstruktionstegning), kst. 1899.

Arkitekt *Fin Horn* (Bygningstegning), kst. 1899.

Arkitekt *Harald Olsen* (Fagtegning for Haandværkere), kst. 1901.
Figurmaler *W. Peters* (dekorativt Maleri), a. 1884.
Lithograf og Raderer *Joh. Nordhagen* (grafisk Kunst), kst. 1899.
..... *)

Overlærere ved Aftenskolen.

Landskabsmaler *P. Barlag* (Frihaandstegn. I), a. 1884 (1879).
Landskabsmaler *C. Nielsen* (Frihaandstegn. II), a. 1884.
Ingeniør *I. F. Buwig* (Konstruktionstegning), kst. 1900.
Billedhugger *L. Utne* (Modellering), kst. 1898.

Lærere ved Aftenskolen:

Arkitekt *B. Lange* (Frihaandstegning I), a. 1884 (1880).
Arkitekt *Ŷ. H. Berner* (Frihaandstegning I), kst. 1903.
Figurmaler *E. Nielsen* (Frihaandstegning III), a. 1890.
Kaptein *Gustaf Grüner* (Konstruktionstegning), kst. 1900.
Kaptein *K. S. Klíngenberg* (Konstruktionstegning), kst. 1902.

Desuden har været antaget følgende Assistenten:

Dagskolen:

Ingeniør *Buwig* (Konstruktionsklassen).
Arkitekt *O. Stein* (Bygningsklassen).
Dekorationsmaler *Aa. Stray* (Ornamentklassen 1ste Afd. og i
Dekorationsmalerklassen).

Aftenskolen:

Dekorationsmaler *Aa. Stray* (Ornamentklassen 1ste Afd.).
Modellør *G. Gaudernack* (Haandværksklassen).
Ciselør *Einar B. Dahl* (Kursus i Ciselering).

*) Arkitekt *H. M. Schirmer* er af Kirke-Departementet antaget til indtil videre at lede Undervisningen i øverste Afdeling i Ornamentklassen.

Skolens Sekretær og Kasserer: Cand. jur. *I. K. F. S. Theiste*,
a. 1893.

— Bibliothekar: Cand. mag. *H. Dedekam*.

Assistent: Cand. philos. *C. Kent*.

— Vagtmester: *Fahn Hagen*.

Dagskolen

begyndte den 2den Oktober 1905 og sluttede den 22de Mai 1906.

Undervisningen fandt Sted:

Frihaandstegning, 1ste og 2det Trin Kl. 9—11 Form.

Ornamenttegning og Konstruktionstegning Kl. 12—2 Em.

Frihaandstegning 3die Trin, Bygningstegning, Fagtegning for Haandværkere, dekorativt Maleri og grafisk Kunst hele Dagen fra Kl. 9, saalænge det har været tilstrækkelig lyst.

Antallet af Elever ved Dagskolen var 193, af hvilke 96 samtidig besøgte flere Discipliner.

Besøget i de forskjellige Dagklasser sees af Bilag 1. Af Dageleverne var 75 Kvinder.

Skolepenge ved Dagskolen: For Bygningstegning, Fagtegning for Haandværkere, dekorativt Maleri, grafisk Kunst og Frihaandstegning, 3die Trin, Kr. 5.00 pr. Maaned; for hver af de øvrige Discipliner Kr. 2.00 pr. Maaned — dog saaledes, at ingen Elev erlægger en højere Kontingent end Kr. 5.00 maanedlig.

18 Elever havde Friplads. Elevernes Livsstilling vil sees af Bilag 3. Bilag 5 viser Antallet af Elever ved Dagskolen, fordelt efter Fødselssteder.

Aftenskolen

begyndte den 2den Oktober 1905 og sluttede den 22de Mai 1906. Undervisningen foregik fra 1ste November til

1ste Marts Kl. 6—8 Aften, i de øvrige Maaneder Kl. 7—9 Aften.

Antallet af Elever ved Aftenskolen var 583, hvoraf 237 nyindmeldte. — Af Afteneleverne var 82 Kvinder.

Frekventsen til de forskjellige Aftenklasser sees af Bilag 2.

Skolepengene ved Aftenskolen er Kr. 4.00 for Skoleaaret, uanseet til hvilken Tid af Aaret Eleverne optages.

17 Elever havde Friplads. Elevernes Livsstilling vil sees af Bilag 4. Bilag 6 viser Antallet af nyindmeldte Elever ved Aftenskolen, fordelt efter Fødselssteder.

16 Realstuderende af Faggruppe I og 5 Bergstuderende har underkastet sig den lovbefalede Prøve i Tegning med følgende Udfald:

Aagot Tveter	1.7
Kristian Løken	1.4
Nils Alb. Nilsen	1.8
Johan Sandene	1.6
Albert Bennestad	1.4
Anders Søgaard	1.6
Nils Vale	1.6
Christofer Munthe	1.2
Niels Bøckmann	1.4
August Lysebraate	1.3
Jens Schjerve	1.5
Thorolf Skolem	1.5
Thorbjørn Gaarder	1.3
Konrad Branæs	1.1
Ludvig Svendsen	1.1
Bernhard Bergersen	1.5
Stud. min. John Johns	1.5
— H. Mørch-Olsen	1.5

Stud. min. Wilh. Tidemand .	2.1
— Fr. Nannestad . . .	1.3
og — Hans Hornemann.	1.8

Foredrag.

Perspektiv.

Foredrag over Perspektiv i Forbindelse med Undervisning i Perspektivtegning har i Skoleaaret været holdt af Landskabsmaler H. Petersen 3 Gange ugentlig i Eftermiddagstimerne fra 4 til 6.

Statik.

For Bygningsklassens Elever i Dagskolen har Ingeniør I. F. Buvig gennemgaaet i en Række Foredrag elementær Styrkeberegning med Anvendelse paa Bygningskonstruktioner. Kurset afsluttedes med en Prøve.

Den aarlige Udstilling af Elevarbejder

fandt Sted den 27de, 28de, 29de og 30te Mai 1906, Søndag den 27de fra Kl. 12—3 og de øvrige Dage fra Kl. 10—2 og 6—8. D.D. M.M. Kongen og Dronningen viste Skolen den Ære at tage den i Øiesyn under et længere Besøg.

Den fandt stor Tilslutning fra Publikums Side.

Skolens Bibliothek

har været holdt aaben i Skoleaaret hver Dag undtagen Lørdag i Timerne fra 11 til 12 Form., 1 til 3 Em. og fra 5 til 7 Aften. En ny systematisk Katalog er bleven udarbejdet og har været udlagt i Læsesalen.

Lærerstipendier.

Til disse Stipendier blev for Budgetaaret intet bevilget.

Stipendier for Elever af Skolen.

Aarlig uddeles Skolestipendier til Elever af Skolen, der er trængende, og som ved Talent, Flid og god Opførsel har vist sig værdige dertil. I dette Øiemed var for Budgetterminen bevilget Kr. 1 500.00, der uddeltes til Bygningsteknikerne *Anders Messell, Ottar Mohn* og *Arthur Engelsborg*, Malerne *Christoffer Abrahamsen, Carl Ruud* og *Paul Anstensen*, Snedker *Axel Sønstevoid* og Raderer *Nanna Krohg*. — C. Ruud og O. Mohn med Kr. 122.64, de øvrige med Kr. 200.00 hver.

Horns Legat.

I Anledning af Firmaet H. Horn & Co.'s Femtiaars-jubileum den 13de Mai d. A. skjænkede Kjøbmand H. Horn Kr. 1 000.00 til det af ham stiftede Horns Legat.

Legatkapitalen udgjør saaledes nu Kr. 2 000.00. De aarlige Renter skal efter Statutterne uddeles som Præmier til en eller to af Skolens bedste Elever blandt Haandværkslærlinge eller Svende.

Renterne for afvigte Budgetaar anvendtes til Præmie for Elev af Modellerklassen *Carl Skalstad*, Elev af Raderklassen *Peter Engebretsen* og Elev af Haandværksklassen *Arve Kværnes*.

Johan Finnes Legat.

Legatet er tillagt den kgl. Kunst- og Haandværksskole, og bestyres af Kirke-Departementets Chef i Forbindelse med Skolens Forstanderskab. Legatets Kapital udgjør for Tiden ca. Kr. 81 000.00. De aarlige Renter skal hvert Aar paa Testators Fødselsdag, den 26de Oktober, uddeles til værdige, trængende

norske Kunstnere — Malere, Lithografer og Kunstnere, som med disse kan sættes i Klasse —, til Befordring af deres Studium i *Fødelandet*.

Af Renterne for afvigte Budgetaar uddeltes Stipendier til: Malerne *Ole Fonsrud*, *Carl Haldorsen*, *Simon Thorbjørnsen* og *T. Laureng* med Kr. 400.00 samt Malerne *L. Karsten*, *Gudrun Oxaal* og *Jakob Sann* med Kr. 300.00 og Lithograf-erne *Hans Holm* og *Karl Knudsen* med Kr. 400.00.

Skolens Undervisningsplan findes aftrykt som Bilag 7.

Skolen har i den forløbne Budgettermin (1ste April 1905 —31te Marts 1906) ifølge Kassererens Regnskab havt følgende Indtægter og Udgifter:

Indtægter:

1. Beholdning fra forrige Regnskabsaar	Kr. 7,833.47
2. Skolepenge:	
a. Dagskolen	Kr. 3,720.00
b. Aftenskolen	» 2,152.00
	————— » 5,872.00
3. Refusion af Kristiania Kunstindustrimuseum for Udgifter til Opvarmning	» 3,480.04
4. Tilfældige Indtægter	» 34.13
5. Bidrag af Kristiania Kommune	» 34,103.84
6. Statsbidrag	» 38,550.00
	—————
	Kr. 89,873.48

Udgifter:

1. a. og b. Faste Lønninger ..	Kr. 48,016.67	
c. Extraundervisning og Fore-		
drag	» 6,928.25	
	<hr/>	Kr. 54,944.92
2. Bibliotheket	» 1,460.60	
3. Fripladse	» 649.00	
4. Stipendier	» 1,500.02	
5. Inventar og Samlinger	» 3,719.30	
6. a. Lys	Kr. 4,961.21	
b. Brænde	» 9,562.34	
	<hr/>	» 14,523.55
7. Udgifter ved Bygningen	» 1,756.73	
8. Blandede og tilfældige Udgifter:		
a. Kontor- og tilfældige Ud-		
gifter	Kr. 2,734.85	
b. Renhold	» 2,335.16	
c. Levende Model	» 395.70	
	<hr/>	» 5,465.71
9. Tegning for Berg- og Realstuderende	» 1,200.00	
10. Kursus for Tegnélærere	» 0,000.00	
11. Pension til fhv. Vagtmester Mathiesen....	» 900.00	
	<hr/>	Kr. 86,119.83
Beholdning pr. 31te Marts 1906:		
a. Restance af Kristiania Kunstindustrimuseums		
Refusion for Brænde.....	Kr. 3,480.04	
b. I Kasse	» 273.61	
	<hr/>	» 3,753.65
	<hr/>	Kr. 89,873.48

Christiania i Oktober 1906.

I. W. Holter.

Bilag 1.

Tabel over Elevantallet i Dagskolens Klasser ved Udgangen af
hver Maaned i Skoleaaret.

	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Marts.	April. *)
Klassen for Frihaandstegning, 1ste Trin	43	36	33	33	25	24	23
Do. - Do. 2det Trin	19	24	23	23	32	29	26
Do. - Do. 3die Trin	16	20	19	26	28	29	27
Konstruktionsklassen	40	38	35	39	41	37	32
Ornamentklassen I	7	7	7	8	7	7	7
Do. II	26	26	25	26	25	26	26
Bygningsklassen	18	17	17	17	17	17	17
Haandværksklassen	5	5	6	9	14	13	9
Dekorationsmalerklassen	10	11	15	11	18	18	16
Rader- og Lithografklassen	6	8	7	8	9	11	8

*) I Mai er Elevantallet ikke opgivet, da Eleverne i de fleste Klasser slutter til forskjellig Tid, eftersom deres Arbejder bliver færdige.

Bilag 2.

Tabel over Elevantallet i Aftenskoleens Klasser ved Udgangen af
hver Maaned i Skoleaaret.

	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Marts.	April.
Klasserne for Frihaandstegning, 1ste Trin.....	151	144	131	118	107	83	52
Do. - Do. 2det Trin.....	60	56	54	60	62	63	59
Klassen - Do. 3die Trin.....	25	36	36	41	44	46	29
Konstruktionsklasserne	94	96	98	101	109	98	82
Ornamentklassen I	21	23	23	27	27	30	27
Do. II	2	2	3	3	3	3	4
Modellerklassen	16	21	22	20	22	23	23
Bygningsklassen.....	18	25	26	26	21	19	18
Haandværksklassen	33	47	47	51	53	34	33
Dekorationsmalerklassen	9	10	11	10	11	12	12
Rader- og Lithografiklassen	14	16	17	17	17	18	14

Bilag 3.

Tabel, visende Dagskoleelevernes Livsstilling.

Bygningsteknikere	40
Billedskjærere og Træskjærere	3
Fotografer	1
Guldsmede, Gravører og Ciselører	7
Kunstnere:	
Malere	7
Lithografer, Raderere og Xylografer ...	10
Lærere og Lærerinder	22
Malere	28
Militære	1
Orgelbyggere	1
Porcelainsmalere	2
Skoleelever	1
Smede	1
Snedkere	7
Studenter	1
Tegnere (herunder Møbel- og Textil- tegnere)	18
Teknikere	6
Ubestemte { (Mænd)	5
{ (Kvinder)	32

Tilsammen 193

Bilag 4.

Tabel, visende Aftenskoleelevernes Livsstilling.

Billedskjærere	15
Blikkenslagere	3
Bogbindere	3
Bygningsteknikere	47
Bøssemagere	4
Ciselører	9
Dreiere	1
Emallører	3
Farmaceuter	1
Filigransarbeidere	13
Forgyldere	1
Formere	1
Fotografer og Retoucherer	6
Gartnere	2
Glaskestere	2
Gravører	26
Guldsmede	8
Hjulmagere	2
Instrumentmagere	2
Kobberstikkere	1
Konditorer	1
Kontorister	14
Korpusarbeidere	6
Kunstnere:	
Malere	7
Kurvmagere	1

Overføres 179

	Overført	179
Lithografer og Raderere	16
Lærere og Lærerinder	24
Malere	94
Mekanikere	5
Militære	5
Orgelbyggere	1
Porcelainsmalere	2
Præparanter	3
Pudsere	1
Skoleelever (derunder Artiumstegning)	.	16
Skorstensfeiere	1
Smede	2
Snedkere	69
Stenhuggere	2
Studenter (deribl. Real- og Bergstuderende)		43
Syersker	1
Sølvarbeidere	15
Tapetsere	13
Tegnere (derunder Møbel- og Textil- tegnere)	29
Teknikere	5
Telegrafister	1
Typografer og Trykkere	9
Ubestemte	{ (Kvinder)	26
	{ (Mænd)	11
Uhrmagere	2
Visergutter	2
Xylografer og Chemigrafer	6

Tilsammen 583

Bilag 5.

Tabel, visende Antallet af Elever ved Dagskolen,
fordelt efter Fødselssteder.

Akershus Amt.....	11
Arendal	2
Bergen	7
Buskerud Amt.....	6
Christiania	82
Christianssand S.	2
Christianssund N.	1
Drammen	4
Drøbak	1
Fredrikshald.....	2
Fredriksstad	1
Gjøvik	1
Hedemarkens Amt	4
Hønefos	1
Jarlsberg og Larviks Amt.....	3
Kongsberg.....	3
Kragerø	1
Kristians Amt.....	7
Larvik	1
Lillehammer	1
Lister og Mandals Amt	2
Mosjøen	2
Nordlands Amt.....	6
Nordre Bergenhus Amt.....	1
Nordre Trondhjems Amt.....	1
Risør	1

Overføres 154

	Overført	154
Romsdals Amt	4	
Sandefjord	2	
Sarpsborg	1	
Skien	1	
Smaalenenes Amt	10	
Stavanger Amt	1	
Søndre Bergenhus Amt	4	
Søndre Trondhjems Amt	2	
Trondhjem	2	
Tromsø	1	
Tvedestrand	1	
Tønsberg	2	
Belgien	1	
Danmark	4	
England	1	
Tyskland	1	
Amerika	1	

Tilsammen 193

Bilag 6.

Tabel, visende Antallet af nyindmeldte Elever ved Aften-
skolen fordelt efter Fødselssteder.

Aalesund	2
Akershus Amt	16
Arendal	2
Bergen	4
Bratsberg Amt.....	2
Brevik.....	1
Buskeruds Amt.....	4
Christiania	108
Christianssand S.	1
Christianssund N.	1
Drammen	7
Fredrikshald.....	1
Fredriksstad.....	3
Gjøvik	1
Grimstad	1
Hedemarkens Amt	8
Horten	1
Jarlsberg og Larviks Amt.....	7
Kongsberg	1
Kongsvinger	1
Kragerø	1
Kristians Amt.....	6
Larvik	1
Lillesand	1
Lister og Mandals Amt.....	3
Mosjøen	1

Overføres 185

	Overført 185
Moss	1
Nedenes Amt	2
Nordlands Amt	1
Nordre Bergenhus Amt	2
Nordre Trondhjems Amt	1
Risør	3
Romsdals Amt	5
Sandefjord	2
Sarpsborg	3
Skien	2
Smaalenenes Amt	8
Stavanger Amt	1
Søndre Bergenhus Amt	2
Nordre Trondhjems Amt	1
Tromsø	1
Tromsø Amt	2
Trondhjem	3
Tvedestrand	3
Tønsberg	3
Vadsø	1
Amerika	3
Danmark og Island	1
England	1

Tilsammen 237

Bilag 7.

Plan for Undervisningen

ved

den kgl. Kunst- og Haandværksskole i Christiania.

(Approberet ved Kirke-Departementets Skrivelse af 1ste Oktober 1889
cfr. Skrivelser af 9de Oktober 1893 og 22de Juli 1899.)

-
- 1. Frihaandstegning, 1ste Trin:** Tegning efter Forlæggeblade uden Skygge. Forsaavidt Elevens Standpunkt gjør det fornødent, begyndes med retliniede Figurer, fra hvilke i ethvert Fald snarest mulig gaaes over til krumliniede eller sammensatte ornamentale Former (Blad og Kalkformer), og fortsættes i en med udelukkende Hensyn til Elevens Fremskridt fortsat Rækkefølge, indtil han formaar nogenlunde korrekt at gjen-give et mere udviklet Ornament.

Eleverne behøver ingen Forkundskaber.

- 2. Frihaandstegning, 2det Trin:** Tegning efter Legemer.
 - A. 1.** enkle, af plane Flader begrænsede Legemer (Kubus, Prisme og Pyramide);
 2. vanskeligere, af saavel rette som krumme Flader begrænsede Legemer;
 3. Sammenstilling af flere Legemer.

Forud for Tegningen gaar en Forklaring af Perspektivets Hovedregler samt deres Anvendelse i det foreliggende Tilfælde. Til Klargjørelse af de saaledes indøvede perspektiviske Reglers praktiske Nytte gaaes over til

- 4.** Modeller, hentede fra det praktiske Liv (Stuhlmanns Modeller, Vaseformer o. l.) — alt uden Skygge, idet de ikke synlige Linier punkteres.

Eleverne maa have gennemgaaet 1.

- 3. B.** Tegning med Skygge efter stereometriske Legemer, ornamentale og andre Afstøbninger i Relief samt Dyremasker.
Eleverne maa have gennemgaaet 1 og 2.

4. Frihaandstegning, 3die Trin:

A. Tegning med Skygning efter Masker og Afstøbninger af Hænder og Fødder, Buster og hele Figurer. Anatomisk Tegning efter Kranier, Skelet og Muskelmand.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 og 3.

5. B. Tegning efter levende Model.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3 og 4.

6. Konstruktionstegning, 1ste Trin:

A. Øvelse i Brug af Tegneapparater og Optrækning. Plan-geometrisk Tegning til og med Keglesnitlinier, Spiraler og Cyklroider.

B. Projektionslærens almindelige Grundsætninger. Projektion af Legemer, begrænsede af plane og krumme Flader.

C. Snit og Udfoldninger.

D. Skyggetegning.

Eleverne maa have gennemgaaet 1.

7. E. Perspektivtegning.

Eleverne maa have gennemgaaet 1 samt 6, A. og B.

8. Konstruktionstegning, 2det Trin:*)

A. Deskriptiv Geometri: Tegning efter Holst og Johannes-sens, Brochs samt Leroys Lærebøger med Anvendelse paa Skyggelæren.

Eleverne maa have gennemgaaet 1 og 6.

9. B. Maskintegning:*)

1. De enkelte Maskindeles Konstruktion.

2. Opmaaling af Modeller og Maskiner samt Konstruktion af sammensatte Maskiner efter Skisser og Opgaver.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 6 og 21.

10. Ornamenttegning:

A. Elementær Ornamentlære: Skelettet og almindelig Bygning af Ornamentet uden Hensyn til Stilperioder.

Eleverne maa have gennemgaaet 1 og 6.

B. Gennemgaaelse i Foredrag med Tegning af den græsk-romerske Stil og Formlære.

*) For de Berg- og Realstuderende.

11. A. Stilisering af Planter.
B. Anvendt Ornamentlære: Anvendelse af Ornamentiken i de forskellige Stilperioder under Hensyn til de forskellige Fag.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 4, 6 og 10.
12. **Modellering** i Ler og Vox:
A. Kopieren af ornamentale og andre Afstøbninger i Relief samt Masker.
B. Modellering af Relief i fritstaaende Gjenstande.
C. Modellering efter grafiske Gjenstande.
Eleverne maa have gennemgaaet 1 og 2.
13. D. Modellering efter levende Model.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 og 12.
14. E. Modellering efter egne Kompositioner.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 10, 12 og 13.
I Forbindelse med Undervisningen i Modellering bringes Eleverne Øvelse i at tage Form samt i Støbning i Gips.
15. **Bygningstegning**:
A. Elementær Bygningslære: *a.* Murkonstruktioner; *b.* Tømmerkonstruktioner; *c.* enkle Jernkonstruktioner; *d.* Indretningsarbejder.
B. Løsning af Opgaver i ovennævnte Fag.
Hertil Foredrag over Bygningskonstruktion og Materiallære samt Fasthedslære anvendt paa Bygningskonstruktioner.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 A, 6 og 21
16. C. Arkitektonisk Stillære: Gennemgaaelse af Stil- og Proportionslæren.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 6, 10, 15 og 21.
17. **Fagtegning for Haandværkere**: Faglig Undervisning i Haandværk og Kunsthåndværk.
A. Opmaaling og Tegning efter Modeller og Forlæggeblade af Gjenstande inden Elevens Haandværk.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 A, 6 og i Regelen 10.

18. B. Selvstændig Komposition af Gjenstande inden Elevens Fag med Udførelse af Arbeids- og Detaljtegninger.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 4, 6, 10 og 17. Elever, hvis Haandværk betinger Kjendskab til plastisk Ornamentik, maa tillige have gennemgaaet 12.

19. Dekorativt Maleri:

- A. 1. Malen efter Dekorationsdele i Gips eller andet Materiale med særligt Hensyn til Behandlingen af Lys og Skygge.
2. Malen efter farvige Dekorationsdele i Akvarel, Lim, Tempera og Olje.
3. Mindre Opgaver, hvor Grundformen er given.
4. Malen efter Naturgjenstande, der finder Anvendelse i Dekorationen.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 6, 7 og 10.

- B. 1. Opgaver over samlede Dekorationer, hvor Grundformen er given — udført i Akvarel med Maalestok.
2. Udførelse i naturlig Størrelse efter egne Akvarelskisser.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10 og 19 A.

20. Grafisk Kunst:

1. Øvelser i Tegning med Pen og Tusch efter Træsnit, Raderinger, Kobberstik, Gipsafstøbninger og Natur.
2. Radering, Etsning, Arbejde med Gravstikke.
3. Tegning og Graving paa Sten og Tegning paa Aluminium samt Etsning. Øvelser i Haandtryk.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 og 3.

21. Arithmetik og Geometri:

- A. Regning: til og med Uddragning af Kvadratrødder (til dels Kubikrødder).
B. Bogstavregning til og med Løsning af 1ste Grads Ligninger med en Ubekjendt.
C. Plangeometri: Dens Elementer og praktiske Anvendelse til Beregning af Triangler, Polygoner og Cirkler.
D. Stereometri: Beregning af de almindelige geometriske Legemer.

Eleverne behøver ingen Forkundskaber.
